

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1·50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2·50

DE DIJOUS A DIJOUS

La miseria, imitant als militars d' alguna graduació que van fer la campanya de Cuba, ha arribat ja a general.

No hi ha regió d'Espanya ahont els efectes de sa grapa descarnada no's deixin sentir. En unes comarques perque les aguas s'ho han emportat tot, en altres perque 'ls impostos resultan ja una carga inauantable, aquí perque 'ls productes de la terra no tenen sortida, allà perque 'l treball està paralitzat, el coro de lamentacions que per tot s' aixeca comensa a fer por.

A Cádiz s'han repartit tiros y garrotades per molts purament econòmics; a Asturias hi ha hagut un motí que ha adquirit proporcions de revolució per la mateixa causa; al Aragó s'estan organisant a corre-cuyta comissions pera socore als infelissos perjudicats pels últims temporals...

Crits de desesperació, ays de dolor, multituds que s'enfonzan, pobles qu'entregan l'últim suspir—qu' es lo únic que 's queda per entregar...

Y la *Gaceta*, apareixent entre tant tota cofoya ab la grata notícia de que durant el passat mes d'Agost s'han recaudat 90 milions de pessetas, lo qual, comparat al igual mes del any anterior, representa un augment de 12 milions.

Trista victoria la del ministre d'Hisenda!... Dotze milions d'aument... Això vol dir que la pressió que 's fa sobre la taronja es tan tremenda, que al rajar les últimes gotas de such fins cauen alguns piñols. Per xó sembla que 's recauda més.

Pero no tot son tristes en aquest estrambòtic país del *pan y toros*.

Mentre la mitat d'Espanya renega y l'altra mitat s'ajeu ab indiferència musulmana pera morir ab més comoditat, a San Sebastián se divideixen a tota màquina.

Els parts arribats dimecres de l'aforunada ciutat, convertida provisionalment en Cort d'Espanya, feyan venir salivera.

Acabava de celebrarse una festa marítima, y 'ls correspolsons estaven entusiasmats.

«L' espectacle—deyan—semblava copiat d' una de las més hermosas pàgines de las *Mil y una nits*.

»No hi ha al diccionari paraulas prou expressivas pera donar de la festa una idea que s'aproximi sisquera á la realitat.

»Allò era un somni de fadas, l' obra d'un bruixot, la realisació de les mes atrevides fantasias.

»Luxo, riquesa, hermosura, elegància; la bellesa aliada ab el bon gust; l'art de brasset ab la fortuna; això es lo que San Sebastián ha ofert als ulls atònits del públic durant unes quantas horas.

Els uns plorant, els altres riuent...

«Puede el bafe continuar.»

Rirà bien qui rirà le dernier... y al fons del sach se trobarán las engrunas.

Tres maneras distintas de dir que no seria extrany que aquest saynete acabés en tragedia.

Això ho pensa també en Romero Robledo, que, caballement a San Sebastián mateix, ha dit en un círcul d'amichs que «això s'acaba, això s'enfona...»

Es la especialitat de don Paco. Quan se veu lluny del poder, se torna filosop, raciocina ab sensatés y fins diu algunes veritats. Pero apenas reb una caricia de las institucions; apena desde les regions ahont se forja el llamp y s'combinan las crisis se li envia una mirada carinyosa, ja tenim al home lli

LA SOPA BOBA GRAN COLMADO FUSIONISTA

—Cada diumenge á las tres han de tancar 'ls colmados?... Bueno. ¡Mentres no'm fassin tancá 'l meu!...

com un guant é inclinat á mirarse las coses de la política á través d'un prisma, si no de color de rosa, de tons bastant agradables.

«Això s'acaba, això s'enfona...» Sí, don Francisco: això s'acaba, això s'enfona; pero s'apaga y en tenui que lo que s'acaba no es sols això.

Al mateix temps que això, s'acaban y s'enfona els polítics farsants, els corruptors de pobles, els llops disfressats ab pell d'ovella, que després d'haver arruinat á la nació, s'passejan melancòlica-

ment fent el Jeremías, lamentantse de mals, de desgracias, de miserias de las quals son ells els principals responsables.

«Això s'acaba, això s'enfona...»

Al pronunciar aquestas profèticas paraules, don Paco, miris al mirall.

Y després registris la conciencia.

Si es que 'té.

LAS COSAS CLARAS

A vingut el *Nuevo Régimen* á justificar en certa manera el pas donat pel Consell federal de Catalunya en son últim manifest. Ho fa el periódich de Madrid per medi de un article que s'atribueix á la ploma de 'n Pi y Margall.

«nosaltres ens ho sembla y no 'ns ho sembla. Ens ho sembla per

l'istil, per la forma; no 'ns ho sembla per la falta de precisió ab qu' està escrit, tant impròpia del il·lustrador que té com à norma sentar premises fermes y segurs y portar ab gran forsa de lògica las deduccions fins à las seves últimes conseqüències.

Aném à demostrar lo que dihem.

El primer párrafu diu així:

«Hay en Cataluña dos partidos afines: uno que se llama federal, otro que se llama catalanista ó regionalista. Los dos persiguen un mismo fin, la autonomía de las regiones y la unión de las regiones por un poder central. Los dos quieren destruir ese absurdo régimen centralista que, como decíamos há poco, se empeña en llevar al mismo paso pueblos de distinto grado de cultura, de distintas aptitudes, de distintas aspiraciones y aun pueblos de distinta lengua y de distintas leyes. Los dos odian ese centralismo, que no es sino un carro de designadas ruedas que anda siempre tropezando, y hoy sufre violentas sacudidas y mariana peligrosos vuelcos. Los dos definen de igual modo los atributos del Estado y los de las regiones.»

Primera falta de precisió. No es cert que hi haja un sol partit qu' s' diu *catalanista* ó *regionalista*, sino dos que portan respectivament aquesta noms ab organització distinta y ab un esperit de rivalitat que ve sent cada dia més irreductible. El *catalanista* sosté en tota la seva integritat las bases de Manresa y concreta les seves miras exclusivament à Catalunya: el *regionalista*, tret de la closca pel general Polavieja, per entregarsela à la lluita immediata s' distingeix pel seu esperit transaccionista, y de les bases de Manresa, sols n' accepta l' essència (1), de manera que sempre que li convingui prescindirà de lo qu' en elles el destorbi pel logro del seus intents.

Carro ab dos rodas més desiguals no se' n' ha vist un altre, ni l' mateix del régime centralista. Y à pesar de tot hi ha federrals que pretenen pujarhi pera fer el seu camí. No's queixin dels soatrachs; ni s' queixin tampoc si volcan y s' trencan la nou del coll.

Y encare que catalanistas y regionalistas formessin un sol partit, y encare que l' partit que formessin aspirés à establir l' autonòmia de las regions y la unió de las regions per un poder central, no per això's podrian confondre ab el partit federal, en tant que aquest à més de federal vulga continuar sent com ha sigut sempre demòcrata y repùblica; de la mateixa manera que may s' han pogut confondre els monàrquics absolutistas y ls monàrquics constitucionals y democràtics, ab tot y tenir de comù el régime monàrquic; que no tant per la forma, com per l' essència, se caracterisaren els partits polítics fidelis à una doctrina. Així, una federació à l' estil de l' edat mitja baix el ceptre de un rey satisfaria plenament à la casi totalitat dels regionalistas y catalanistas. ¡La veurán ab gust els republicans democràtics federrals!

Vegis, donchs, com no es veritat que 'ls catalanistas ó regionalistas per una part, y 'ls federrals per l' altra, persegueixin un mateix fi.

* * *

Segon párrafu del article del *Nuevo Régimen*:

«Que quieran que no quieran, los dos partidos han de ir juntos, ya que llevan fines idénticos. No necesitan, no, para ir juntos, ni de alianzas públicas ni secretas, ni de coaliciones, ni de pactos de ningún género. No necesitan tampoco hacer programas comunes, ni constituir comités mixtos, ni comprometerse à callar hasta que la federación triunfe. Esto se deja para esas bastardas uniones de colectividades heterogéneas que no pueden vivir sin el mutuo sacrificio y el mutuo engaño.»

Això de «que quieran ó no quieren, los dos partidos han de ir juntos, ya que llevan fines idénticos», ens sembla una mica massa fort. Per lo mateix que 'ls seus fins essencials no son idèntics, com acabem de demostrar en el párrafu anterior, estem segurs de que no podrán anar may junts mal que s' hi empenyin. Pera poder anar junts fora precis que 'ls catalanistas y regionalistas se declaressin republicans y demòcratas, ó que 'ls federrals abandonessin las idees republicanas y las doctrinas democràtiques.

En lloc, donchs, d' afegir que «no necessitan, no, para ir juntos, ni de alianzas públicas ni secretas, ni de coaliciones, ni de pactos de ningún género», seria més exacte consignar que aqueixas aliances, coalicions y pactes son de tot punt impossibles. Y à pesar de tot qu' no va dir el Consell regional en son manifest que 'ls catalanistas y regionalistas eran sòs aliats naturals? Còm se compaginava aquesta afirmació palmaria ab la innecessitat de tota aliança que proclama *El Nuevo Régimen*? Embolica que fa fort!

* * *

Nous párrafos del article:

«Los catalanistas no es exacto qu' quieran sólo la autonomía de Cataluña; no lo es tampoco que no sean demòcratas. En las Cortes, ante la nacion, han declarado que quieren autònomas las regions todas de la Península, y consideran como el más precioso de los dones la libertad en todos los órdenes de la vida. Quieren, à par de nosotros, la libertad del pensamiento y la de la conciencia.

No son republicans, pero no rechazan la Repùblica. Sobre nuestras reformas sociales han guardado hasta aquí silencio. Van con los federrals en todo lo que constituye la esencia de nuestro partido: la federació de las regions.»

Respecte à lo que precedeix, pot dirse lo que l' gacetiller: «Estos párrafos no necesitan comentaris.»

Perque si 'ls catalanistas ó millor dit els regionalistas, ja que 'ls catalanistas à las Corts no han parlat per no tenirhi representants, s' han limitat à fer tímides declaracions de amor à la llibertat, may entesa en el sentit ample y radical ab que l' entenem nosaltres els demòcratas y republicans, y respecte à la Repùblica ni l' acceptan ni la retxassan y en lo que toca à las reformas socials guardan silenci, molt distret haví d' estar l' autor del article pera dir com diu à continuació qu' «van con los federrals en todo lo que constituye la esencia de nuestro partido.»

Pobres federrals si concentren tota l' esencia de sus aspiracions políticas en la federació de las regions!

* * *

(*) Això ho declarà l' Doctor Robert en el Congrés.

Viatje aprofitat

—Hi conquistarà simpatias,
hi revisat els canons

y he recullit municions
per una pila de dàs.

Continua *El Nuevo Régimen*:

«Estará lejos el dia en que con nosotros se confundan? En Julio la fracció catalanista *Lo Somatén* se declaró públicamente partidaria de la República y el federalismo. Felicitola con este motivo en Tarrasa el Consejo federal de Cataluña, y hubo entre los dos partidos frases de unidad y de concordia, no alianzas. Por *vías confluentes* se dijo que iban à un mismo fin los dos partidos.»

Si està lluny el dia en que catalanistas y regionalistas se confonguin ab els federrals? Y tant lluny, que ni s' entén com puga venir mai!

No perque una associació insignificant del catalanisme, *Lo Somatén*, s' haja declarat públicament partidaria de la Repùblica, hi ha que concebir grans esperances. Una flor no fa estiu. Y ademés, si *Lo Somatén*, com à catalanista qu' es accepta les bases de Manresa, per més repùblica que s' declarí, no podrá dirse may demòcrata, desde l' punt que las citades bases prescriuen l' exercici del sufragi universal per caps de familia y per classes ó gremis y l' *statu quo* en la qüestió religiosa, es à dir, la migraida tolerancia de cultes que avuy tenim consignada en la Constitució del Estat.

* * *

Últim párrafu del article:

«No comprendemos así la alarma de ciertos federais. Sólo los unitarios podrán ver con malos ojos que catalanistas y federrals nos acerquemos, sólo ellos interésan por llevarnos à la discordia.»

L' alarma dels federrals, partidaris tant com de la federació, de la democracia y la Repùblica, no sòls la comprenén, sino que la trobén plenament justificada.

No està bé que partits que blossoman de serios dívagun de una manera tan llamisosa. Se diria que no cabentlos à las mans totas las aspiracions que persegueixen, com no caben en las mans de una criatura totas las joguinas, avuy deixan las unes de recó per entretenirse ab las altres, que deixaran de recó demà pera tornar à pendre las primeras.

Encare está fresca la tinta del manifest «A los españoles», en qu' ls més caracterisats federrals de Barcelona unian la seva firma à la de tots els republicans, pera declarar que havia de donarse la gran batalla à la reacció clerical. Pochs mesos han passat desde que 'ls noms de 'n Pí y Margall y 'l de 'n Leroix sortien triomfants de las urnas de Barcelona per l' esforç comú de tots els republicans units.

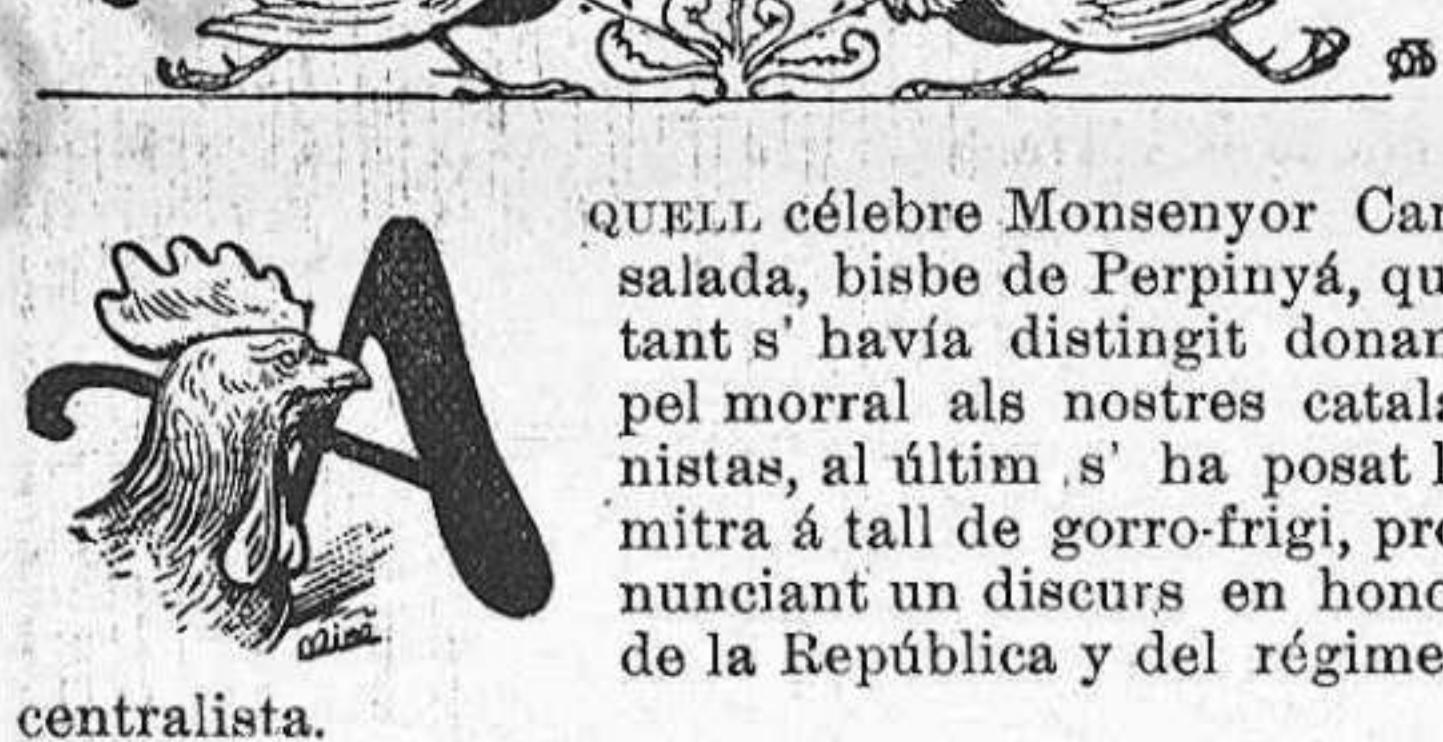
Els senyors del Consell en aquell manifest y en la campanya electoral s' entretenen ab las joguinas de la democracia y de la Repùblica; se'n han cansat, sense saber com, y ara pretenen jugar de acort ab els catalanistas, ab las joguinas de la federació. Això fa criatura.

Y mentres tant, queda paralizada l' acció revolucionaria que hauria de volcar tot lo existent. Y la monarqua y las oligarquias que 's xalan à la seva sombra y baix el seu amparo viuen y se sostenen, gràcies à que hi ha republicans, que per aberració de l' inteligiencia ó per altres causes tal volta més lamentables, no han sapigut concertarse baix una fórmula tan senzilla com la següent:

Prescindir momentàneamente de lo que 'ns dividex, per adoptar tot lo que tenim de comú... y cops al bulto!

P. K.

BATALLADAS

QUELL célebre Monsenyor Canalsada, bisbe de Perpiñá, que tant s' havia distingit donant pel morral als nostres catalanistas, al últim s' ha posat la mitra à tall de gorro-frigi, pronunciant un discurs en honor de la Repùblica y del régime centralista.

A nosaltres, no 'ns ha enganyat de gayre. Recòrdis que quan mes s' esforsava en atreure's las simpatias y l' adhesió dels catalanistas, expresarem la sospita de que traballava per Fransa y no per Catalunya, à tall de gascó, y com à tal digne compatrioti dels Tres mosqueteros tan amants de las aventuras.

Sols els catalanistas no vejan això, perque tenen pà al ull... y pà moreno, qu' es més fosch que l' blanch.

La recepció feta al ministre Villanueva à Vilanova del Panadés sigué respetuosa, pero freda. Això havia de ser.

Ministres com en Vilanova, no tenen prou talla.

Y per conseguint no val la pena de xiularlos.

No l' demanaven?

Ja tenim à n' en Paraíso passejantse per San Sebastián com un marquès de Pidal ó un Romero Robledo, avistantse ab aquest, conferenciant ab aquell, fent declaracions à aquell altre, y assegurant que ara si que va de debò y que desseguida que s' obrin les Corts dirà això, lo altre y lo de més enllà...

¡Don Bassili, don Bassili!... ¡Cóm ens aném tornant, sense donárnosen comptel!

Pari una mica d' atenció, si es servit.

¿Sent qué cantan à la seva terra?

La Virgen del Pilar dice
que ja n' ha prou de paraulas;
que per no haver de fer res,
val més no moure's de casa.

Un dels nostres barcos —ó lo que sigan— havia de anar à Dunkerke à tributar honors al emperador de Russia; pero à l'última hora s' ha desistit d' enviarli.

Perque qui hauria pogut arribar al terme del seu viatge?

Els nostres barcos son com els rellotges dolents: tenen poca corda, y à lo millor s' espattlan.

En Pidal ho ha dit ben clar.

No es cert qu' en sa calitat d' embajador d' Espanya prop del Vaticà ell haja rebut may de 'n Sagasta l' encàrrec de negociar la reforma del Concordat.

En Sagasta feya veure que sí; en Pidal diu que no. Y lo de sempre: qu' entre enredos y trapacerias el país se queda à tres quarts de quinze.

Y 'ls enredadors y trapacers tan tranquil y menjant.

Dimars al vespre, gran xibarri à la Barceloneta. Creyentse que l' tranià elèctrich havia atropellat à un baylet, el públic va tirarse al demunt del cotxe número 39 y després de ruixarlo ab petroli li

pegà foix y l' reduí a cendra en menos que canta un gall.

Com ja pot suposarse, no aplaudí el fet ni molt menys; pero sempre hem temut que 'ls abusos de las Companyias tranviarias y la impunitat de que disfrutan havien de portar conseqüències desagradables.

Tart ó aviat la paciencia s' acaba y v' un dia que el públic se crema.

Y ja ho veuen els cotxes també.

Nosaltres som així. Ens costa de posàr-nos, pero quan dihem: ¡Ara!... aviat s' hi coneix.

Ben clar ho hem declarat al sultà de Marruecos:

—O'ns torna inmediatament els dos joves seqüestrats per una de las seves tribus, ó per cada dia que passi pagará mil duros.

Y l' sultà sembla que ha respondat:

—Mil duros dihem! Bueno; apunteulos.

Y així estém: apuntant, apuntant sempre.

Pero no es fácil que tirem.

Ni un tiro als seqüestradors ni un xavo à la guaridola.

¡Ah!... Per si no s' han adonat del anunci que va en altre lloc del present número. Se l' participa que 'l nostre company de redacció C. Gumà ha publicat un' altra de las celebradas obretas festivas.

Aquesta s' titula *Agència de matrimonis*, humorada en vers, y...

—Ja ho sabem; ja hem llegit l' anunci.

—Molt bé; pero lo que no saben ni poden saberlo, perque l' anunci no li diu, es que l' edició s' està venent com fruya de la bona, y que si no fan el cap víu s' quedarán sense *Agència de matrimonis*.

Després no diguin que no se' l' ha avisat.

En Ferrer y Vidal, que fins ara havia vingut exercint el caciquisme mes odiós en el districte de Vilanova y Geltrú, al últim ha cayut del burro... qu' es com s' agués cayut de si mateix.

Quan se'á atrevir al atach brutal, cobart y salvatge contra l' periodista senyor Artigas, no s' ho figurava que tot aquell poble, que al fi es honrat y digno sense distinció de classes, li giraria la cara ab desprecio.

Mes així havia de succehir, y així ha succehit.

A l' hora en que necessitava alguna ajuda, algún consol, no ha tingut ningú al seu costat, ni 'ls millors amics ab qui contava, ni 'ls que havien rebut els seus favors, ni aquells à qui, trobantse compromesos, havia amparat, valents de la seva immunitat de cacichi que tenia carta blanca per tot.

En aquesta situació tan desairada, tan trista per ell, enarbolat de despit ha llansat al carrer l' acta de diputat à Corts.

Que l' poble de Vilanova la reculli, y procure veure ben bé à qui en lo successiu la confia.

El districte de Vilanova ha sigut sempre eminentment republicà, y sols à favor de la divisió de las nostres fòrsas, ha pogut criarse en aquell terreno, la mala herbeta del caciquisme monàrquic, que tot ho corromp y tot ho envenena.

Es tant lo que la situació víu rezelosa y escamada, que quan un ministre visita una població y la gent no 'l xiula, ni l' apedrega, ni li diu coses lletjoses, ja sembla que s' ha obtingut una gran victòria.

Per xó l' arribada de 'n Villanueva à Madrid al tornar de Vilanova, ha revestit els caràcters d' un aconteixement.

Lo primer que l' ministre d' Agricultura ha fet, ha sig

tich y Pepet busca donas (a) Quatrulls, que son els que manejan tot el tinglado. Segons tinch entés, se tracta de fundà, ab la capa de la religió, una societat política per veure si 's pesca alguna cosa en les pròximes eleccions de concejals, si es que antes la nova desunió no s' acaba a clatelladas.

VILALLONGA, agost
Per la festa major vofan fer professors capitanejades per mossen Picapoll y el pobre no va trobar anyells que volguessin carregar ab els tabernacles de la Iglesia. Ara ha succehit dos quartos de lo mateix per sant Roch y ademés s' ha trobat qu' així com altres anys els veïns del carrer donaven 7 o 8 pessetas pera la funció, aquells vegada se las han hagut de pintar; en vista de lo qual atrevir-se à dir que si no hi ha diners no hi haurà professors.

Inútil dir lo que 'ns en alegraré els lliberals que pen-sém en regenerarnos.

SANTIGA, 1.er setembre

Héus aquí lo que predica el nostre camalluïent negre: Que ningú fassí res el dia de festa (com si ell no tra-ballés aquell dia mes que cap per la seva butxaca! Que si volémen iluminar el Sagrament que cada veih 's pagui l' oli de la seva llantia. Y no parla de les llantias que dú al seu damunt, el fart d'olla.

Se sab també que l' altre dia va dir a uns feligresos que anavan à combregar: —Ja us en podeu entornar, que s' han acabat les hosties.

!Valenta manera d' inclinaros a la fe catòlica!

LLANSA, 2.d setembre

Alguns llanuts d' aquesta vila, al tenir noticia de que havia de passar per aquí una romeria de bens, se van decidir à agregar a aquella llopada y encaminarse cap a Lourdes.

Efectivament, ab l' escamot de llanuts surtits de Llan-sa va enganxarshi una viudeta jove y guapa que avans may anava a missa y ara no fà més qu' ensurra la re-tranga dels sotanats. La senyora haurà cregut qu' algú peligri se'n enamorarà. (No 't dich palla de la xerinola que farán!

Alabat siga l' sagrat nom de Jesús.

MOLLERUSA, 30.d agost

El dia 28, al anar à efectuarse l' enterrament d' una noya de 20 anys, les fadrines del poble van acordar la con-dueció del cadavre al cementiri a pes de brassos, última prova de carinyo de les seves amiguetes, y qui dirà que 's negà a secundar tan hermos homenatge? Les *hicas de María*. Aquest es el modo d' imitar a aquella mare que tants dolors y sufriments va guanyar-se aquí a la terra...

(Farsants!)

LA REGENERACIÓ

IGUIN lo que vulguin quatre calumniadors d' ofici, enemics sistèmatics de tots els governs una mica regulars, això de la regeneració d' Espanya comença a anar de veras.

Don Práxedes no s' ocupa d' altra cosa.

—¿Cóm va l' assumpt? — pregunta cada dia als seus ministres: —Ja penseu ab la regeneració, que van prometre al país al pujar al candeler?

—Sí, senyor — diu el ministre d' Estat: — jo ja tinch rumbadas totes las reformas que s' refereixen al meu departament. Un dia d' aquests comprare un quadernillo de paper y començaré a escriureles.

—Jo — contesta l' de la Guerra — no m' hi he pogut dedicar gaire, perque aquests contínus viatges me destorban de mala manera; pero també tinch bastants coses pensades y moltas à punt de pensar.

El de Marina fa parecudes declaracions, el d' Agricultura no s' mostra menos animat, el d' Hisenda traballa també com un negre... Tots, tots venen a dir lo mateix: —La regeneració s' farà. El partit fusionista ho ha promés, y la paraula de la nostra comunitat política es sagrada.

Lo que hi ha que la feyna no es d' aquelles de bufar y fer ampollas, y de tant en tant surten obstacles imprevistos qu' entorpeixen una mica 'ls traballs del ministeri y ocasionan disgustos y rossaments.

—Veji, senyor Sagasta — diu, per exemple, l' ministre de la Guerra: —veji cóm ha d' arreglar-se aixó.

—¿Qué passa?

—Tenia l' propòsit de reduhir la palla que consumeix l' exèrcit, y 'ls jefes sembla que no s' hi con-forman.

—¿Qué alegan?

—Que l' actual consignació de palla es totalment necessaria.

—¿Y no es cert?

—¡Qué ha de ser! Com que l' ganado no se 'n menja ni la mitat... Casi tota se l' emportan els jefes a casa seva.

—¿Qué 'n fan?

—Màrfegas per las criadas.— Un altre dia es el de Gracia y Justicia el que acudeix à consultar ab el president.

—Don Práxedes — exclama tot consternat: — això de les economias en el pressupost del clero cada dia ho veig mei brut.

—Ja ha escrit al Papa?

—Sí, senyor; pero m' ha contestat que no ha rebut la meva carta y que per lo tant no pot accedir a la rebaixa qu' en ella li demano.

—Això es pendre's en el pel.

—Y quedàrem-s es els quarts.

—¿Per qué no s' entén ab el nunci?

—Ja vaig ferho y ¿sab qué 'm va dir, després de meditarlo molt? Que sí, que permetria que alterés el pressupost dels capelláns, mentres li deixés fixar a n' ell la cantitat definitiva.

—¿Quina cantitat va senyalar?

—Cincanta milions.

—Pero si ara no més ne paguem quaranta dos.

—Això mateix: tota la seva generositat consistia en demanar-me vuit més.

A pesar d' aquests inconvenients y altres que se-rià llarch referir, els ministres, lluny de desanimar-se, s' entregan cada dia ab mes calor a la patriòtica tasca de la regeneració.

L' un estudià l' abreviació del procediments judiciais, à fi de que 'ls plets, que actualment soLEN durar vint anys, no mes ne durin dinou y mitj.

L' altre, disposit a introduir en la marina un cambi radicalíssim, tracta de pintar de blanch tots els barcos que ara son negres.

Música prohibida

—¡Cóm!... ¿Costas las de levante, playas las de... ¡Feu el favor de seguir!

—¿Per qué?

—Perque toqué la Marina.

El ministre d' Agricultura prepara una llei contra la filoxera y 'l mildew, declarantlos enemics de la patria y encomenant als pajessos la seva persecució y extermini.

El de Gobernació intenta la reorganisió de la policia secreta, fent que 'ls agents portin caretà a fi de que ningú 's coneixi y provehintos de garrotes artificials y ben tornejats que 'ls que avuy usan.

El d' Instrucció pensa suprimir algunes lletras del alfabet, pera evitar l' abús que certes regions venen fentne, com Andalusia de la Z, las Vascongas de la K y Aragó de la J.

En una paraula, tothom hi posa l' coll, y mes se faria si 's veié que 'l pais s' ocupa ab interés de aquestas coses.

Pero es clar qu' ha de pensar en Sagasta, al observar que aquí la gent no mes se recorda de divertirse y de mirar si l' Reverte té la cama mes ó menys encarcaraada que avans y si l' Algabeño mata millor recibiendo que a toro parado?

—El poble canta! —deya un ministre francés, al saber que la multitud havia rebut ab cansóns picarescas la noticia d' un nou impost que l' govern tractava d' estableir: —Pues podem estar traquils: si canta, pagará.

—¿El poble va als toros? —deu dirse don Práxedes, al enterarse del entusiasmé ab que el públic se dirigeix a la plassa: —Pues no 'ns amohiném. Si va als toros, senyal que la regeneració no es cosa que porti pressa.

FANTASTICH

VISITA DE MINISTRE

Noy, amaneix la robeta de las grans solemnités: las calces negras, las botas, la corbata, els guants rentats. Digs que freqüin la entrada, que reguin fins al cantó, que coloquin desseguidament el domàs vert al balcó. Dintre de mitj' hora escassa, segons noticia oficial, arriba 'l senyor ministre, y es precls rebrel com cal.

—Pero, pare, ahir éno deyau qu' era un tipo tan ruhi?

—¡Ben net! Y quan sigui fora espero tornarlo a dir.

—Ja es aquí! Depressa, músichs, i cops a la marxa real! Que sas notas tradueixin l' entusiasmé general.

—Viva l' ilustre ministre!

—Viva 'l patrici de cor!

—Hoy es un dia de júbilo,

un dia de... ¡Toquén fort!

—Pas! ¡Aparteu la quixalla!

El carrer, desembrassat.

—Per que 'ls clarins no refilan?

—¿Qué fa aquest bombo parat?

—Pero, pare, ahir éno deyau qu' era un tipu tan ruhi?

—Espéra que sigui fora,

llas que altre cop ne diré!

—Vingui aquí, senyor ministre:

las lleys que vosté ha dictat,

l'mirí de quina manera

han transformat la ciutat!

Es cert que hi hem gastat quarts

y qu' hem traballat ab fe,

pero en realitat la glòria

perteneix tota a vosté.

A vosté, que tot ho abarca,

ab el seu ull protectó;

á vosté, que ab má nervuda guifa y empunya l' timó.

—Pero, pare, ahir éno deyau qu' era un valent sabaté?

—Y ho es. Y quan se 'ns en vajen alt ho repetire.

—Ah! D' això 'n dich un gran home!

Miréu com ab un sol mot

comprén lo que se li explica

y 's queda enterat de tot.

Parleu de caps, de rabes,

de garrofas... no hi ha res

que no ho coneui de sobre.

No hi vist senyor mes entès.

—Es clar que per tot el volen!

—Es clar qu' en sacs excussons

sab guanyar-se l' cor y l' ànima

de totas las poblacions!

—Pero, pare, ahir éno deyau qu' era tan empalagós?

—Y ho diré y tornaré á dirlo.

—Deixa tú que toqui'l dos!

C. GUMÀ

EL JUBILEO DE LA REVOLUCIO

A idea ha sigut iniciada per *El Progreso* de Madrid: nosaltres la trobem oportuna y 'ns hi adherim.

Se tracta de realisar lo que indica l' titul, es à dir: el Jubileu de la Revolució.

Un acte pùblic que en tot cas haurà de tenir efecte en tota Espanya, durant deu dies, ó siga desde l' 19 al 29 del present mes de Setembre, fetxes commemoratives de dos fets revolucionaris, el de Setembre de 1886, fraccassat: triomfant el de Setembre de 1868.

Objecte del jubileu: despertar l' esperit pùblic y difundir la confiança entre tots los que aspirin a la regeneració del país, en la eficacia dels medis revolucionaris, els únics que sempre aquí a Espanya han produït efecte.

Manera de realisar-lo: empedre una sèrie de manifestacions pùblics en totas les capitals y poblacions de alguna importància à las quals hi assisteixen tots els amics de la llibertat, fins dels pobles mes insignificants, que podrían dirigir-se el dia se nyaltat a la població mes inmediata ahont l' acte tingüés efecte. En las manifestacions y meetings podrían pèndrehi part els oradors mes caracterisats y entusiastas de las ideas revolucionaries; y aquelles manifestacions y meetings faran com el preludi de un acte importantissim, que vingués à ser el résum del Jubileu.

Tal seria la reunio à Madrid de una Assamblea liure d' exposició de doctrinas y programes, à la que hi concorrerien delegats y representants de totes las agrupacions polítiques y socials. Després de l' Assamblea se organisaria una manifestació pùblica grandiosa, y à la nit un gran meeting de cordialitat y fraternitat entre tots els elements que lluytan pera refer una Espanya nova, redimida de tiranías emancipada d' esclavitud.

En aquests deu dies d' agitació se procuraria obtenir à tota costa el concurs directe y entusiasta de las classes obreras, may com avuy necessitadas de apoyar sas legitimas reivindicacions en l' acció enèrgica del partit republicà.

ESTA à Espanya en vigilias de inaugurar-se un nou reynat. Es fàcil que 'ls elements polítics monàrquics que han causat la desventura del país, en aquests últims vintset anys, s' esforsin en refondres pera poder continuar fent de la seva à la sombra del tron de Alfonso XIII. Culpa serà de nosaltres si conseguem els seus propòsits.

Abandoném l' apatia, desvetllém als que dormen, concentrém els dispersos, y formant una onada imponent escombrerém tot lo que s' oposi al nostre pas. Som els mes y serém els mes forts.

AB el Jubileu de la Revolució podrém contar las nostres forças, y apendràm à respectarnos els que ab tan justos motius han de temer el despertar del poble.

J.

La «juerga» de Vilafranca. — Els carca-catalanistas y la visita de 'n VillanuevaAvans d' arribá l' ministre,
aqueellas fals jcón brillavan!

Ell vingté, van envaynar,

y sòls se vejeren vaynas.

dich que s' havia atrevit à burlarse de una cosa tan séria com las últimas maniobras navals!

Ja veuen si n' hi havia perque als valents mariños se 'ls hi posés la mosca al nas.

A conseqüència de havern'hi anat no mes que quaranta, y no tota l' esquadra com era de rigor, resultà que si bé varen pellar també varen rebre.

Els tinters y las sorreres anaven enlanye y devian semblar bombas yankees pel pánich que varen produhir. Jo ja ho veig: un tinter que petí sobre 'l nas, deixà convertit en negre al marinó mes blanch de l' Armada. Y un raig de sorrilla als ulls no'n dona poca de feyna de fregars'ls. Santa Llucia 'ns ampari contra semblant desgracial.

En la brega s' hi varen barrejar els caixistas, que son una espècie de Goliat, comparats ab els mariños, perque alló d' estarse tot lo sant dia cullint lletres, desarrolla molt els biceps... i y Deu ens guard' de un cop de puny de caixista, que fá veure llumetas al mes cego!

Els quaranta valents de l' esquadra, ells tots sols, ja 'ls haurian estussinat al Director y al Redactor del Correo; pero 'ls malehíts caixistas prenen cartas en el joch els obligaren à emprendre la retirada.

Així sí: al sortir al carrer, el públic els tributá una ovació de xiuleta tan colossal, que si bé 'ls examinan els metges de l' Armada, á tots els quaranta marinos de la Armada 'ls haurán de donar de baixa per inútils. El que no sort haurá quedat tinent.

Tenim, donchs, un altre glòrios desastre, y ab ell ja van tres: Cavite... Santiago... y San Sebastián.

Qualsevol que hagués llegit La Perdiu, justificant anticipadament la xiulada que havia de tributar-se al ministre d' Agricultura, Sr. Villanueva, en el seu viatge a Vilafranca del Panadés, no comprenderà que aquest senyor pogués realisar-lo ab tota felicitat.

Veritat es que á Vilafranca va anarhi molta policia, ab cada garrot que feya posar la pell de gallina, y mes á certa catalanistas parents immediats de la muller del gall.

Y lo que dirán ells:—¿Quifna necessitat temí de que 'ns donguin un fart de llenya?

De manera que La Perdiu s' ha quedat ab el xiulet á la boca y sense atrevirse á bufar.

Lo mes trist per ella, es que 'l Doctor Robert, desatenent las sevases recomanacions anés á l' estació á rebre al flamant ministre centralista.

No es que nosaltres reprobém que 'l Sr. Doctor, ho me cortés, transient y ben educat, realisés un acte com aquest; pero La Perdiu no té mes remey qu' excomunicarlo. Y si no ho fá no li queda altre recurs que amagar per sempre mes el cap sota de l' ala.

Llegeixo:

«Toda Andalucía está trastornada con la cogida del Coneijo.»

Verdaderament es molt sensible que á un conillet un toro l' enganxi per la cuixa. Pero 'm sembla que

LA CARICATURA AL EXTRANGER

LAS MEDALLAS CONMEMORATIVAS DE LA GUERRA SUD-AFRICANA. — Hauria preferit, Senyor, poguer pendre ab la meva propia mà aquesta medalla que Sa Majestat se digna concedirme.

(Del *Humoristische Blätter* de Viena.)

tota Andalusía hauria de reportarse. Perque qui no vulga pols que no vagi á l' era.

Y qui no vulgui banyadas que no fassi de torero.

De un convent de Ofiate va fugir una monja escrivant las tapis del convent.

Segons l' *Avi Brusi* la monja fugitiua tenia perturbadas las facultats mentals.

Perque sempre que una monja fuig, ja se sab, es boja.

Els boigs no son' els qu' están tancats, sino 'ls que volen la llibertat.

Y no ho extranyin, perque 'ls que aixís pensan portan el cervell al garró.

Una nació que no està per brochs.

Italia acaba de comunicar al govern alemany que si aquest no li concedeix algunes ventatjas comercials, no cal que conti mes ab ella pera formar la triple aliansa.

D' això se'n diu parlar clar y anársen directament al bullo.

Lo que Italia deu haver pensat:

«Para ser aliada y no ganar nada
val mes sé nació honrada.»

Un episodi de las últimas maniobras.

El *Pelayo*, cansat d' estar amarrat, pega una forta esbranxida y trencant la cadena que l' subjectava á la boya, 's rebat damunt del Río de la Plata, y ab una mitja mes l' esguerra.

El Río de la Plata va dirli:—Home, podrías tenir una mica mes de cuidado. ¿Qué no ho veus que som amichs?

Y 'l *Pelayo* li va respondre:—Dispensa noy: anant per mar me marejo y no sé lo que m' faig.

S' assegura ab molta insistència que Russia ha solicitat d' Espanya una estació per carbó en las nostres costas.

Després estaria bé que Fransa ens demanés una estació per teyas.

Y darrera comparegués Inglaterra reclamant una estació per tarregada.

Llavoras á las portas d' Espanya podríam posarhi un lletreto que digués:

Carboneria modelo.

Per supuesto; *modelo* de carbonerías mal organi-sadas.

En una iglesia de Palermo (Sicilia) un cardenal predicava, llansant els insults mes abominables contra 'ls socialistas.

Un grupo de aquests va invadir la iglesia, y allá haurfan vist com las seviores se desmayavan, y com el cardenal queya en basca també.

Ja no hauria de portar faldillas pera semblar-se á una dona.

Per lo llengut y per p'atir del histéric.

Ho ha dit l' home del tupé y s' ha de creure tal com ell ho assegura:

—Careixen en absolut de tot fonament els rumors relativs á inteligencies diplomàtiques entre Espanya y alguna de las potencies.

No té necessitat d' esforçar-se molt pera persuadirnos de que aquesta vegada diu la veritat pura.

Pera entaular inteligencies diplomàtiques seria precís treure l' cap per las finestres que miran á Europa, y enterrarse ben bé de lo que passa pel mon.

Y lo qu' es fins ara els gobernants de la monarquia no's mouhen del menjador ni separan els ulls de la cassola.

Anys enrera, el Papa pactava ab l' emperador de Alemania, protestant per tots quatre costats, y en virtut de aquest pacte obtenia l' infalibilitat: algunas petitas ventatjas, y en canvi s' obligava á fer votar als diputats catòlics del Centre: 'ls projectes de ley reforçant l' exèrcit y la marina, al objecte de amenassar á Fransa, nació catòlica.

Pero lo que deuen importarli al successor de Sant Pere 'ls catòlichs, quan tracta de beneficiar alguna concessió per petita que sigui.

Lo que vá fer el Papa ab Espanya, quan la guerra ab els Estats Units, no té dibuix.

Católica es la nostra nació, pero débil. Y ab els débils no hi vol res l' home de la tiara, fent bò l' cantar que diu:

«Vinieron los sarracenos
y nos molieron á palos,
que Dios ayuda á los malos
cuando son más que los buenos.»

Ara la sort acaba de repetirse ab Inglaterra. El jurament que pronuncia el soberà al prendre possessió del tron es altament denigrant y ofensiu pera 'ls catòlichs.

Eduard VII l' ha declarat abolit, d' acord ab el Papa; pero ab la condició de que aquest ha de recomen-

nar als irlandesos, catòlichs hasta l' moll del os, que fassin molta bondat y no rondin si 'ls sevors inglesos els escorxan.

La grey catòlica es com si diguessem el remat catòlic.

Y al pastor res li importa que de tant en tant portin algún cap al escorxador, si això ha de reportar una ganga. Al contrari: ell mateix l' agafa y l' entrega al carnicer.

Per això 'ls que van ab la remada son béns.

A Madrid s' ha celebrat últimament una Assemblea de mestres d' estudi.

Be' s' han esforçat en demanar l' instrucció obligatoria; pero 'ls infelissons, mentres imperi la monarquia, no sortiran del badall obligatori.

Y gratuhit.

Es á dir sense cobrar sou.

Si t' vols estalviar disgustos,
quan te topis ab l' esquadra
pensa ab lo que 'l Danté diu
y fes allò; guarda é passa.

¿Qu' es aquest mirar tremendo
y aquest ayre tan finchado?
¿Qualsevol se pensaría
que ara arribas del Callao!

Mariner, bon mariner,
para mes baix, t' ho demano,
qu' encare hi ha molts malaltas
de Cavite y de Santiago.

A la popa del *Pelayo*
una sirena cantava:
—Ara, ara si que aném bé
per torná á refer l' esquadral

Quan moria en Mendez Nuñez,
—¿Qui l' hereda?—va diu un peix.
Y un altre peix va respondreli:
—Don Casto no deixa hereus.

Vaig aná á pescá al Cantábrich,
pensant trobarhi ballenes,
y ¿sabeu qui hé vaig trobar?
Llus y molta sardineta.

Que 'l triomfador gasti agallas
es cosa que al fi s' explica,
mes que 'n gasti 'l derrotat...
No m' cab á la barretina.

L. WAT.

XARADA

Generalment el *tercer*
si es camí està mal cuidat;
generalment l' *hu-dos-tersa*
no més serveix per cobrar;
generalment es simpàtic
qui té *tercera* en plural;
generalment lo qui *quarta*
no sol ser de crèdit may;
y generalment lo *totum*
es... ¡això!... Ho he dit ben clar.

T. M. CATS

SINONIMIA

Un avi digué á son *tot*
—Mira, Pep, si vens demà
á donarme los bons días
boy mudat y ben *total*,
te compraré unas botines
y unrellotje de cent rals.

JOSEPH GORINA ROCA

TRENCA-CLOSCAS**VIOLA COCA**

Ab aquestas lletres formar lo títol d' una comèdia en tres actes.

ALBERTET DE VILAFRANCA

CONVERSA

—¿Vols venir á Girona, Narcís?

—A qué fer?

—Al casament de la meva neboda.

—Quifna, ¿La Montserrat?

—No, home; la que jo t' he dit.

PEPET CORCHS (a) DURO

GEROGLÍFICH**G I T L**

L A L A

V I

L A

A. RIBAS LL.

Caballers: Un de casa, Lerrouista, A. Kamhpá, A. Oliver y Joanico, Juan Solá, Joseph M. Bassa, Agustín Colera, Juan Sexman, Ayguia freida: Un' altra vegada serà.

Caballers: Un cessant, Joaquim Costa, Un company de la goma, L. A. Cigala: Això es sapiguer cumplir com uns homes.

Ciutadans: F. Carreras P.: Està ben engiponada y ab condicions de xarada.—C. T.: Rebuda la instantània que no podén utilitzar. Gracias per la intenció.—Lluís Alemany Rafols, E. Zola y B., Peret del Café, Pere Carreras, J. R., J. P. T., Joseph M. Mallofré, A. J. P., F. Ll.: Gracias per l' envío.—C. G. Redembach: Aquest article ja 'l va enviar l' any passat y continua tan inaproitable com alashoras. —Montserrat: Aquest contrast del enterro y la mascarada no es nou. L' amich Marinel-lo va dir lo mateix en un sonet molt cayo. Ho sentím.—L. A. S.: El quadre' es espontàsam modernista en el sentit burro de la paraula.—P. Font: Recordém haver llegit una cosa per l' istil en algun puesto.—S. B.: Comensa la poesia ab tres assonances com tres catedrals y acaba faltantli un vers enter de las últimas estrofes. Ademés l' assumpto s' ha dit ja en ploma y en llapis. Y no son malas volentes... ni compares ni compares... —Valentí Sánchez: Son inexperimentats.—Rampells: Poca coseta servirà.—Bernat del Campo: No sevnyor, no poden anar. —Casimir B. de Cutó: Es una amorosa que sembla inspirada en un amor molt carinicol. ¡Y la forma, hombre! —L' Aymador de la pacific: Es massa escandalós y massa mal dit.—F. Berenguer R.: De las dugas una; la dedicada no diu res nou y es inútil que l' arregli.—Ratoli: Si disposessim de lloc suficient... no diré que no. Ademés, es molt local. Pot ser al Almanach.—J. G. Cortés: Els seus dibuixos tenen la gracia de la ingenuitat. Semblan d' un Despaquit inconscient; servirán per La Bugadera.—D. de Ll.: Rebém les fullas; en ocasions de més interès se'n podrà parlar.—Ploma y Tinter: ¿Es dir que 'l seu cor latia? La tifa de qui? Vaja, home, aprenquí de parlar en català avans d' escriure sonets.—J. Roca C.: Per tenir 14 anys com diu que té, no ho fa malament, no; però per ferho bé necessita passarne 14 més estudiant.—S. de Clariana (Aviñonet): Els epigramas qu'